

Seznam maturitních zadání k ústní zkoušce z českého jazyka a literatury pro školní rok 2019-2020

Žák vybírá 20 literárních děl	Světová a česká literatura do konce 18. století	min. 2 literární díla
	Světová a česká literatura 19. století	min. 3 literární díla
	Světová literatura 20. a 21. století	min. 4 literární díla
	Česká literatura 20. a 21. století	min. 5 literárních děl

- * Seznam literárních děl, z něhož žák vybírá, sestavuje škola.
- * Minimální celkový počet nabízených literárních děl je 60, horní hranice není stanovena.
- * Za literární dílo je považováno komplexní literární dílo, nikoli jeho část (např. Karel Jaromír Erben: Kytice, nikoli Karel Jaromír Erben: Polednice)
- * **U literárního díla ze světové literatury je specifikováno vydání.**

- * Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama.
- * Seznam může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Ústní zkouška

Žák, který koná maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury v rámci společné části maturitní zkoušky, prokáže osvojení následujících vědomostí a dovedností:

Analyzuje umělecký text
* využije vědomosti získané přečtením celého díla, z něhož pochází výňatek;
* zasadí výňatek do kontextu díla;
* nalezne v textu motiv, téma;
* charakterizuje vypravěče / lyrický subjekt, postavy;
* rozezná vyprávěcí způsoby, rozliší dialog a monolog (včetně vnitřního monologu);
* rozezná typy promluv (přímá řeč, nepřímá řeč, polopřímá řeč, neznačená přímá řeč);
* orientuje se v časoprostoru díla i konkrétního výňatku;
* charakterizuje kompoziční výstavbu díla i konkrétního výňatku;
* analyzuje jazykové prostředky a jejich funkci v textu;
* nalezne v textu tropy a figury (alegorie, aliterace, anafora, apostrofa, dysfemismus, elipsa,
* epifora, epizeuxis, eufemismus, gradace, hyperbola, inverze, metafora, metonymie, oxymóron,
* personifikace, přirovnání, řečnická otázka, symbol, synekdocha);
* rozliší vázaný a volný verš;
* určí typ rýmového schématu a jeho pojmenování (sdružený, střídavý, obkročný, přerývaný);
* rozezná na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů;
Charakterizuje literárněhistorický kontext literárního díla
* zařadí literární dílo do kontextu autorovy tvorby, do literárního / obecně kulturního kontextu;
Analyzuje neumělecký text
* přiřadí text k funkčnímu stylu, slohovému útvaru, určí slohový postup (slohové postupy);
* postihne hlavní myšlenku textu;
* oddělí podstatné a nepodstatné informace;
* analyzuje jazykové prostředky a jejich funkci v textu;
* charakterizuje kompoziční výstavbu výňatku;
* rozezná různé možné způsoby čtení a interpretace textu;
* rozliší vyjádření domněnky a tvrzení s různou mírou pravděpodobnosti od faktického konstatování;
* charakterizuje komunikační situaci vytvářenou textem (např. adresát, účel, funkce);
Formuluje odpovědi v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury.

[/ viz Katalog požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky /](#)

Předmětem ústní části zkoušky jsou praktické komunikační dovednosti a přiměřená analýza a interpretace uměleckého i neuměleckého textu, a to s využitím vědomostí a dovedností získaných v průběhu vzdělávání na daném typu střední školy.

Žák odevzdává řediteli školy seznam 20 literárních děl sestavený na základě kritérií pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce v termínu stanoveném prováděcí vyhláškou. Žákův seznam je zároveň seznamem jeho maturitních zadání, resp. seznamem pracovních listů, z nichž si žák před zkouškou losuje jeden. Pracovní list dostává žák až po vylosování zadání, ústní zkoušku koná s pracovním listem.

V průběhu ústní zkoušky není žákovi dovoleno používat žádné pomůcky vyjma pracovního listu a psacích potřeb. Ústní zkouška je hodnocena podle centrálně zpracované metodiky.

MSMT-6858/2014-CERMAT

Světová a česká literatura do konce 18. století	min. 2 literární díla
---	-----------------------

ČÍSLO	AUTOR	DÍLO	VYDÁNÍ
1.	<i>Antologie</i>	Tři španělské pikareskní romány - první část: Život Lazarilla z Tormesu	1980 Odeon 01-068-80
2.	<i>Autor neznámý</i>	Legenda o svaté Kateřině	1983 Odeon 01-056-83
3.	<i>Autor neznámý</i>	Píseň o Cidovi	1994 Práce 80-208-0327-0
4.	Eurípidés	Médea	2010 Artur 978-80-87128-37-4
5.	François Villon	Závěť neboli Velký testament	2001 Tok 80-86177-17-3
6.	Homér	Odyssea	1968 Československý spisovatel 22-008-68
7.	Jan Ámos Komenský	Labyrint světa a ráj srdce	
8.	Jean de la Fontaine	Bajky	2012 Brio 978-80-87716-00-7
9.	Molière	Lakomec	2008 Artur 80-87128-02-8
10.	Publius Ovidius Naso	Proměny	2005 Plot 978-80-8652-363-2
11.	<i>uspořádal Antonín Grund</i>	Kratochvilné rozprávky renesanční. Výbor facetií 16. století	
12.	William Shakespeare	Zkrocení zlé ženy	2000 ELK 80-86316-13-0
13.	William Shakespeare	Romeo a Julie	2015 Artur 978-80-7483-037-2
14.	William Shakespeare	Hamlet	2005 Levné knihy 80-7309-186-0

Světová a česká literatura 19. století	min. 3 literární díla
--	-----------------------

15.	Alexandr Sergejevič Puškin	Eugen (Evžen) Oněgin	1975 Lidové nakladatelství 26-044-75
16.	Alexandre Dumas starší	Tři mušketýři	2005 Levné knihy 80-7309-201-8
17.	Alois a Vilém Mrštíkové	Maryša	
18.	Alois Jirásek	Staré pověsti české	
19.	Božena Němcová	Divá Bára	
20.	Božena Němcová	Babička	
21.	Edgar Allan Poe	Jáma a kyvadlo a jiné povídky	1988 Odeon 01-025-88
22.	Edgar Allan Poe	Havran	1990 Odeon 01-060-85
23.	Émile Zola	Zabiják	2002 Levné knihy 80-7309-074-0
24.	Fjodor Michailovič Dostojevskij	Zločin a trest	2014 Omega 978-80-7390-102-8
25.	Guy de Maupassant	Miláček	1968 Odeon 01-122-68

26.	Honoré de Balzac	Otec Goriot	1970 Odeon 01 - 022 - 70
27.	Charles Baudelaire	Květy zla	1997 MF 80-204-0619-0
28.	Jan Neruda	Povídky malostranské	
29.	Josef Kajetán Tyl	Strakonický dudák aneb Hody divých žen	
30.	Jules Verne	Pět neděl v balónu	1987 Albatros 13-822-87
31.	Karel Havlíček Borovský	Křest svatého Vladimíra	
32.	Karel Hynek Mácha	Máj	
33.	Karel Jaromír Erben	Kytice z pověstí národních	
34.	Oscar Wilde	Obraz Doriana Graye	2005 Alpress 80-7362-046-4
35.	Svatopluk Čech	Nový epochální výlet pana Broučka tentokrát do XV. století	
36.	Victor Hugo	Chrám Matky Boží v Paříži	2005 Levné knihy 80-7309-199-2
94.	Nikolaj Vasiljevič Gogol	Revizor	2015 Artur 978-80-7483-042-6

Světová literatura 20. a 21. století	min. 4 literární díla
--------------------------------------	-----------------------

37.	Antoine de Saint Exupéry	Malý princ	2005 Albatros 80-00-01462-9
38.	Arto Paasilinna	Stará dáma vaří jed	2005 Hejkal 80-86026-30-2
39.	Bernhard Schlink	Předčítač	2009 Prostor 978-80-7260-210-0
40.	Betty MacDonaldová	Paní Láryfáry	1996 LIKA Klub 80-86069-18-4
41.	Erich Maria Remarque	Na západní frontě klid	1964 SNKLU 01-124-64
42.	Ernest Hemingway	Sbohem, armádo	1965 SNKLU 01-130-65
43.	Ernest Hemingway	Stařec a moře	1985 Odeon 01-025-85
44.	George Bernard Shaw	Pygmalión	2013 Artur 978-80-7483-008-2
45.	George Orwell	Farma zvířat	1991 Práce 80-208-0159-6
46.	Gregory Corso	Mokrý moře	1989 Odeon 80-207-0528-7
47.	Günter Grass	Plechový bubínek	2001 Atlantis 978-80-7108-219-4
48.	Christian Morgenstern	Šibeniční písně	2010 Labyrint 978-80-85935-49-3
49.	Christiane F. (Kai Hermann a Horst Rieck)	My děti ze stanice ZOO	2005 Oldag 80-85954-59-1
50.	Jerome David Salinger	Kdo chytá v žitě	2010 KK 978-80-242-2678-1
51.	John Irving	Svět podle Garpa	2008 Odeon 978-80-207-1276-9
52.	John Ronald Reuel Tolkien	Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky	2006 Argo 80-7203-802-8
53.	John Steinbeck	O myších a lidech	2004 Alpress 978-80-7218-497-2
54.	Jonas Jonasson	Analfabetka, která uměla počítat	2015 Panteon 978-80-87697-36-8
55.	Ken Elton Kesey	Vyhoď me ho z kola ven	1988 Odeon 01-062-88
56.	Leo Rosten	Pan Kaplan má stále třídu rád	1988 Odeon 01-047-88
57.	Ray Bradbury	451 stupňů Fahrenheita	2009 Baronet 978-80-7384-176-8
58.	Romain Rolland	Petr a Lucie	1997 Amosium servis 80-85498-33-2
59.	Samuel Beckett	Čekání na Godota	1986 Odeon 01-068-86
60.	Suzanne Collins	Hladové hry 1 - Aréna smrti	2012 Fragment 978-80-253-1474-6
61.	Umberto Eco	Jméno růže	1988 Odeon 01-003-88

93.	James Clavell	Král Krysa	2008 Knižní klub 978-80-242-2189-2
-----	---------------	------------	------------------------------------

Česká literatura 20. a 21. století	min. 5 literárních děl
------------------------------------	------------------------

62.	Bohumil Hrabal	Příliš hlučná samota	
63.	Eduard Bass	Klapzubova jedenáctka	
64.	Ivan Olbracht	Nikola Šuhaj loupežník	
65.	Jan Otčenášek	Romeo, Julie a tma	
66.	Jan Skácel	Smuténka	
67.	Jarmila Loukotková	Navzdory básník zpívá	
68.	Jaroslav Foglar	Rychlé šípy	
69.	Jaroslav Seifert	Morový sloup	
70.	Jiří Wolker	Těžká hodina	
71.	Josef Kainar	Nové mýty	
72.	Karel Čapek	Válka s mloky	
73.	Karel Čapek	Obrázky z Holandska	
74.	Karel Čapek	Povídky z jedné kapsy	
75.	Karel Čapek	Devatero pohádek	
76.	Karel Čapek	Bílá nemoc	
77.	Karel Poláček	Bylo nás pět	
78.	Karel Toman	Měsíce	
79.	Kateřina Tučková	Vyhnání Gerty Schnirch	
80.	Květa Legátová	Jozova Hanule	
81.	Ladislav Fuks	Spalovač mrtvol	
82.	Michal Viewegh	Báječná léta pod psa	
83.	Milan Kundera	Žert	
84.	Ota Pavel	Smrt krásných srnců	
85.	Viktor Dyk	Krysař	
86.	Vítězslav Nezval	Pantomima	
87.	Vladislav Vančura	Markéta Lazarová	
88.	Voskovec a Werich	Balada z hadrů	
89.	Zdeněk Jirotka	Saturnin	
90.	Zdeněk Svěrák	Vražda v salonním kupé	
91.	Václav Havel	Odcházení	
92.	Vladimír Holan	Terezka Planetová	

Odborná skupina 1: Jazykové vzdělávání – Mgr. Blanka Novotná

Formulář k sestavení seznamu:

<http://www.trivisprostejov.cz>